

Eds kyrka

Antikvarisk kontroll vid installation av ny värmeanläggning, Eds kyrka,
Eds socken, Upplands Väsby kommun, Uppland

Lisa Sundström
Rapport 2004:3

Eds kyrka

Antikvarisk kontroll vid installation av ny värmeanläggning, Eds kyrka, Eds socken, Upplands Väsby kommun, Uppland

Lisa Sundström
Rapport 2006:3

Rapporten finns i PDF-format på adressen
stockholms.lans.museum

 STOCKHOLMS LÄNS MUSEUM

Sickla Industriväg 5B, 131 34 Nacka
Tel 08-586 194 00 Fax 08-32 32 72
Webb: stockholms.lans.museum

© Stockholms läns museum
Produktion: Stockholms läns museum

Allmänt kartmaterial: Lantmäteriverket. Medgivande 97.0133

Stockholm 2006

Innehåll

Sammanfattning av utförda åtgärder	7
Administrativa uppgifter	7
Byggnadshistorik med relevans för ärendet.....	7
Utförda åtgärder.....	7
Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder.....	10

Sammanfattning av utförda åtgärder

Den befintliga värmeanläggningen var ålderdomlig och har bidragit till att kraftigt smutsa ned interiörens väggar och valv. Arbetena med installation av ny värmeanläggning har bestått i utbyte av radiatorer för installation av ny vattenburen anläggning. Den nya anläggningens värmekällor flyttas ut från väggarna för att minska nedsmutsningen av kyrkans väggar och valv.

Administrativa uppgifter

Objekt: Eds kyrka

Socken: Eds

Kommun: Upplands Väsby

Landskap: Uppland

Arbetshandlingar: Elvermark vvs & huskonsult AB, Rambeskrivning värme, 2005-03-30.

Länsstyrelsens beslut: Beslut av den 11.2.2004, d.nr: 433-03-93097.

Byggherre/beställare: Eds församling

Byggledare/arkitekt: ECS-Teknik AB

Entreprenör: Rosersbergs Byggnads AB, Arlanda Rör A, Roslagens Styr & Inst. AB, Elvermark VVS & Huskonsult AB, Sandströms El AB

Antikvarisk kontrollant: Stockholms läns museum, Lisa Sundström

Byggnadstid: September-December 2005.

Antikvarisk slutbesiktning: 2005-12-08

Byggnadshistorik med relevans för ärendet

Det befintliga värmesystemet installerades vid en restaurering 1917-18 ledd av riksantikvarien Sigurd Curman. Värmeanläggningen är vattenburen med flänsradiatorer placerade utmed ytterväggarna.

Utförda åtgärder

Installation nytt värmesystem

De befintliga radiatorerna och rör demonterades.

Nya konvektorer monterades under långhusets bänkar och korbänkar, två per bänk, samt bakom predikstolen. I brudkammare och på orgelläktare monterades thermopaneler. Över radiatoren bakom predikstolen monterades en plåt för att styra ut varmluften från väggen. Nya ledningar har förlagts till ytterväggen som tidigare och värmeisolerats samt byggts in med trälådor som brunlaserats.

*Äldre flänsradiator bakom predikstol.
Bildnummer: lp20051357*

*Ny konvektor bakom predikstol.
Bildnummer: lp20051358*

Konvektorerna under bänkarna i långhuset samt i koret har målats vita. Radiatorn under bänken i långhusets västligaste bänk under läktaren samt radiatorn bakom predikstol har målats i Olive brown, RAL 808. Radiatorer på läktare och brukkammare har målats i Oyster white, RAL 1013.

*Äldre radiator under korbänk.
Bildnummer: lp20051359*

*Ny konvektor under korbänk.
Bildnummer: lp20051360*

*Nya konvektorer samt ledningar inbyggda i låda vid långhusväggarna.
Bildnummer: lp20051361*

Färgsättning av värmekällor samt inmålning av kompletterad bänkinredning skall ses över i samband med den kommande interiöra restaureringen.

Radiatorer i nischer i norra och södra långhusväggarna har demonterats och nischerna har murats igen med tegel och kalkbruk 1:1.

*Äldre flänsradiator i s. långhusväggen. Igenmurad nisch i n. långhusväggen.
Bildnummer: lp20051362*

Bildnummer: lp20051363

Bänkinredningen och list intill nischerna var kapad till följd av 1917-18 års installation av radiatorer. Bänkinredning och list och har kompletterats lika befintligt och grundmålat med linoljefärg.

List och del av bänkinredningen har kompletterats lika befintligt vid de igenmurade nischerna i s. och n. långhusväggarna. Bildnummer: lp20051364

Styr- och reglersystem av uppvärmningen har installerats av typ Larmia i brukkammaren.

Nytt styr- och reglersystem i brukkammaren. Bildnummer: lp20051365

I sakristian har värmeslinga lagts ned under golvet. Trägolvet visade sig vara ruttet och angripet av svamp. På återkommande fuktproblem i sakristian togs beslut om ändring av golvmaterial till tegelgolv. Efter läggning av cementstabiliserad leca lades en armeringsmatta på vilken 20 mm golvvärmeslingor fästes och övergjutes med hydrauliskt kalkbruk. Därpå lades 2" stortegel och fogades med hydrauliskt kalkbruk. En vinkällargrop i sakristiegolvet fylldes med leca och igenlades under golvet.

Golvvärme lades i sakristians golv.

Bildnummer: lp20051366

Nytt tegelgolv i sakristian.

Bildnummer: lp20051367

Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder

Arbetena är väl utförda i enlighet med länsstyrelsens beslut.